

1. ס"ט, ת"ז 5

2. ס"ט, ת"ז 9

2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

באמצעות ב"כ עו"ד אלעד כהנא ואח'

המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

רח' אבו עוביידה 4, ירושלים 97200

טלפון: 02-6283555; פקס': 02-6276317

העותרים

נ ג ד

1. המפקד הצבאי לאיו"ש

2. מתאם פעולות הממשלה בשטחים

באמצעות פרקליטות המדינה

רח' צלאח א-דין 29, ת"ד 49029, ירושלים

טלפון: 02-6466194; פקס': 02-6467011

המשיבים

תגובה מקדמית מטעם המשיבים

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, מוגשת בזה תגובה מטעם המשיבים לעתירה.

1. עניינה של העתירה בבקשתם של העותרים 1-2 (להלן: **העותרים**) להתיר את מעברם מאיו"ש לשטח רצועת עזה, דרך שטח מדינת ישראל, כדי לפגוש את אחות העותרת 1 (להלן: **העותרת**).

2. כפי שיפורט להלן, עמדת המשיבים הינה כי דין העתירה להידחות, על רקע המדיניות הנוכחית, המבקשת לצמצם את המעבר בין איו"ש ורצועת עזה למקרים הומניטאריים חריגים, בדגש על מקרים רפואיים דחופים. כפי שיפורט להלן, מדיניות זו נקבעה בעיקר נוכח פעילותם של ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה ומאמצייהם הכבירים להעביר את תשתיות הטרור הפועלות ברצועת עזה לאיו"ש, ואף לחזק את תשתיות הטרור הפועלות באיו"ש כיום.

עיקרי העובדות הרלוונטיות

3. על פי המערכת הממוחשבת של המינהל האזרחי, העותרת הינה תושבת שכס, נשואה ואם ל-5 ילדים. העותר 2 (להלן: **העותר**) הינו בנה של העותרת. במערכת הממוחשבת לא מופיעה מניעה בטחונית כלשהי בעניינם של העותרים.

4. ביום 30.11.2011 התקבלה במת"ק שכס בקשתה של העותרת לקבלת היתר למעבר מאיו"ש לרצועת עזה לצורך ביקור. בשל טעות בהבנת מהות הבקשה, כאילו מטרת הביקור הוא ביקור העותרת, סורבה הבקשה ביום 11.12.2011 לאחר שנבדק מצבה הרפואי של העותרת עצמה. לאחר הגשת העתירה התגלתה השגגה שאירעה במהלך הטיפול בבקשה, והיא הועברה לבחינה נוספת ביום 8.2.2012.
5. יודגש כי בימים אלו נערכת עבודת מטה לשיפור הליכי הטיפול בבקשות למעבר מאיו"ש לרצועת עזה, על מנת למנוע הישנות טעויות מן הסוג המתואר לעיל.
6. כאמור, ביום 8.2.2012 הועברה הבקשה לבחינת נציג מתאמת הבריאות במינהל האזרחי. מבחינה זו עלה כי אחותה של העותרת אכן עברה כריתה של גידול סרטני בשד, אולם היא איננה נמצאת באשפוז ממושך במוסד רפואי ואף אינה נמצאת במצב של חשש ממשי לחייה. על כן, המליץ נציג מתאמת הבריאות שלא לאשר בקשה זו, בהתאם למדיניות שתפורט להלן.
7. נוכח המלצת הגורמים המקצועיים, ובהתאם למדיניות שתפורט להלן, הוחלט ביום 13.2.2012 לסרב את הבקשה.

רקע

8. כידוע, אזור יהודה והשומרון הוכרז כשטח צבאי סגור בצו בדבר שטחים סגורים (אזור הגדרה המערבית) (תיקון) (מס' 34), התשכ"ז-1967. לאור זאת, תושב איו"ש המבקש לצאת מאיו"ש נדרש לקבל היתר מאת המפקד הצבאי לאיו"ש. היתר זה נדרש בין אם התושב מבקש לצאת לחו"ל, בין אם הוא מבקש לצאת מאיו"ש לישראל. יצוין כי במקרה אחרון זה, היתר היציאה מאיו"ש מהווה גם היתר כניסה לישראל, בהתאם לצו הכניסה לישראל (פטור תושבי יהודה ושומרון, רצועת עזה וצפון סיני, מרכז סיני מרחב שלמה ורמת הגולן), התשכ"ח-1968.
9. היתר כניסה לישראל ניתן על ידי המפקד הצבאי לאיו"ש לבקשת האדם המבקש להחזיק בו, בהתאם להוראת סעיף 3ב לחוק האזרחות והכניסה לישראל (הוראת שעה), התשס"ג-2003, והוא ניתן לצרכים ספציפיים שאותם מפרט אותו אדם בבקשתו. כך למשל, ניתנים היתרי כניסה לתושבים שונים לצרכי עבודה בישראל, לאחר שנערך איזון בין צרכיהם של אותם תושבים לבין צרכי הביטחון של מדינת ישראל. בעריכת איזון זה מתחשב המפקד הצבאי בין היתר במטרה שלשמה התבקש ההיתר, במצב המדיני-בטחוני בעת בחינת הבקשה, ובהתאם לכך - במדיניות מתן ההיתרים הכללית.

10. כאמור, המפקד הצבאי בחן את בקשתם של העותרים ואיזן בין הצורך שבשבילו ביקשו לצאת לרצועת עזה לבין צרכי הביטחון ומדיניות המעבר הכללית לרצועת עזה. לאור איזון זה, ובהתאם למדיניות הנוגעת לבקשות מסוג זה, הוחלט לדחות את בקשתם.

11. לעניין זה, ולשם השוואה, יוזכרו השיקולים שאותם שוקל מפקד פיקוד הדרום כאשר הוא בוחן בקשה של אזרחית ישראלים לכניסה לרצועת עזה, לפי החוק ליישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005. בית המשפט הנכבד עמד על שיקולים אלו בבג"ץ 10336/06 אבו חוצה נ' אלוף פיקוד הדרום, תק-על 2006(4) 5086 (2006), כדלהלן:

"הגורם המוסמך לאשר כניסת ישראלים לחבל עזה הוא אלוף פיקוד הדרום, ובידו שיקול הדעת בענין התרת כניסתם של ישראלים לאיזור זה. בין שיקוליו עומד, מצד אחד, החשש כי כניסת ישראלים לעזה תיצור סיכונים בטחוניים משמעותיים בשל נסיונות צפויים של ארגוני הטרור לשלבם בפעילותם, לקידום מטרותיהם; מצד שני, נשקלים בהקשר זה היבטים הומניטריים הקשורים בצרכיהם הטבעיים של אזרחים ישראלים לבקר את קרובי משפחתם ברצועה, במיוחד במהלך החגים."

(ההדגשות בציטוט זה ובציטוטים להלן - כולן נוספו ע"י הח"מ)

וכן נקבע בבג"ץ 6339/07 גזאווי נ' אלוף פיקוד דרום, פדאור 07-36-549 (2007):

"עיינו בעתירה ובתגובה, ולא מצאנו כי הנימוקים לאי מתן ההיתר מקימים עילה להתערבותנו. ראשית, כפי שמציינים המשיבים, גם בתקופות שקדמו לתפיסת השלטון ברצועת עזה על ידי החמא"ס, ניתנו היתרים רק לצרכי ביקור של קרובים מדרגה ראשונה, בשל צורך הומניטרי חריג. בענייננו, העותרים אינם קרובים מדרגה ראשונה של בני הזוג המתחננים (אלא של הוריהם) ומשכך, גם בהתאם למדיניות הקודמת ספק אם היתה הבקשה נענית. אולם אין לנו צורך להכריע בכך שכן הסירוב להתיר את כניסתם של העותרים לרצועת עזה הינו פועל יוצא של המצב השורר ברצועה בעת זו, ובסיכונים לחיי אדם הכרוכים בפתיחתו של מעבר ארז (וראו בהקשר זה: בג"צ 5429/07 רופאים לזכויות אדם נ' שר הביטחון (לא פורסם, 28.6.07, פסקה 5(ב)). נוכח אלה, לא מצאנו כי קמה - בנקודת הזמן הנוכחית - עילה להתערבותנו של בית משפט זה בהחלטת אלוף פיקוד הדרום, בנסיבותיו הקונקרטיים של המקרה שלפנינו. יש לקוות, כי עם חלוף העיתים תשתנה תמונת המצב הבטחונית, באופן בו ניתן יהיה לשנות את המדיניות ביחס למעבר ישראלים לרצועת עזה."

ענייננו אינו בהיתר כניסה לרצועת עזה הניתן לתושבי ישראל על ידי מפקד פיקוד הדרום, אלא בהיתר כניסה לישראל לצורך מעבר לרצועת עזה הניתן לתושבי איז"ש על ידי מפקד האזור. עם זאת, מובן כי מפקד האזור, כאשר הוא בוחן בקשה שכזו, בוחן בין שאר שיקוליו גם את השיקולים שפורטו בפסקי דין אלו.

מדיניות המשיבים לעניין מעבר בין איו"ש ורצועת עזה

12. מאז חודש ספטמבר 2000 מתנהל נגד מדינת ישראל עימות מזוין מצד ארגוני הטרור הפלסטינים. עימות זה לא הופסק, אלא אף התגבר לאחר יציאת כוחות צה"ל מרצועת עזה, ביטול הממשל הצבאי ברצועה ותום שליטתה האפקטיבית של מדינת ישראל ברצועה בשנת 2005 (ראו לעניין זה לדוגמא: בג"ץ 9132/07 אלבסינוני נ' ראש הממשלה, פדאור 890-3-08 (2008)).
- כך, גם לאחר יציאת כוחות צה"ל מרצועת עזה ממשיכים ארגוני הטרור הפועלים ברצועה בפעילות נגד מדינת ישראל ותושביה, בין היתר באמצעות ירי תלול-מסלול לעבר שטח ישראל, פיגועים ונסיונות לפגוע באזרחים ובחיילים במעברים שבין הרצועה לישראל, לאורך גדר המערכת ובשטח המדינה.
13. התמודדות ממשלת ישראל עם עימות זה הושפעה גם מהאירועים שהתרחשו בחודש יוני 2007, במסגרתם איבדה הרשות הפלסטינית את שליטתה ברצועת עזה וזו עברה לשליטה בלעדית של ארגון החמא"ס, אשר נטל את השלטון ברצועה בכוח הזרוע. בעקבות אירועים אלו, ביום 19.9.2007 קיבלה ועדת השרים לעניינים ביטחון לאומי (הקבינט) את החלטה ב/34, שהגדירה את רצועת עזה כ"שטח עויני", ובין השאר הטילה מגבלות על תנועת אנשים וסחורות מרצועת עזה ואליה.
14. במסגרת העימות המזוין עושים ארגוני הטרור מאמצים מרובים להקמת שלוחות חדשות של תשתיות הטרור מעזה בתוך איו"ש וכן להעביר ידע על מנת לחזק את התשתיות הקיימות באיו"ש כיום. עם מאמצים אלו ממשלת ישראל מבקשת להתמודד, בין היתר, באמצעות צמצום התנועות בין רצועת עזה לאיו"ש, ולהיפך.
15. לפיכך, המדיניות הנוהגת כיום בכל הנוגע לכניסת תושבי עזה לאיו"ש הינה מדיניות בידול בין האזורים, המצמצמת את המקרים המאפשרים לכניסה לאיו"ש למקרים הומניטריים וחריגים בלבד.
16. מדיניות מצמצמת זו, הנגזרת כאמור מן המצב הבטחוני-מדיני, נבחנה על ידי בית המשפט הנכבד לא אחת. בין היתר, התייחס בית המשפט הנכבד למדיניות זו במסגרת בג"ץ 1583/10 אבו חמידה נ' המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית, פדאור 724-10-10 (2010), שם נדחתה עתירתה של תושבת איו"ש שביקשה לעבור לרצועת עזה לזמן קצוב כדי לבקר את בעלה, על רקע המדיניות האמורה. באותו פסק דין נקבע כדלקמן:

"בעניין זה, כך עולה מתשובת המדינה, ביקור קצוב מועד של תושבי איזור יהודה ושומרון ברצועת עזה מתאפשר אך ורק במקרים חריגים והומניטריים. בנסיבות המיוחדות המתקיימות היום, בכל הקשור

לרצועת עזה, החליטה הרשות המוסמכת כי אין להתיר מעבר לצורך ביקורי בני-משפחה, אלא במקרים חריגים. המדיניות האמורה נסמכת על החלטת ממשלה בדבר הטלת מגבלות שונות על רצועת עזה, ועל תנועת אנשים מהרצועה ואליה. החלטה זו נבחנה בעבר בבית-משפט זה ולא נמצאה עילה להתערב בה. כיוון שכך, אין מנוס מדחיית העתירה והיא נדחית ללא צו להוצאות."

17. גם במסגרת פסק הדין בבג"ץ 9657/07 גרבע נ' מפקד כוחות הצבא בגדה המערבית, תק-על 2008(3), 2362 (2008), דחה בית המשפט בקשה של תושבת הרצועה להיכנס לאיו"ש לצורך ביקור ילדיה, וקבע כדלקמן:

" הרשות המוסמכת החליטה כי בנסיבות זהיום אין להתיר מעבר כאמור אלא במקרים חריגים וכי עניינה של העותרת 1 אינו בא בגדרם. על רקע המציאות הבטחונית הקיימת במיוחד ברצועת עזה, לא מצאנו שנפגל פגם בהחלטה שלא להתיר לבקשתה של העותרת 1. המקרה הנוכחי שונה באופן מהותי ממקרים אחרים בהם קיימות נסיבות רפואיות חריגות וכדומה. יש לזכור כי לעותרת 1 אין זכות קנויה להיכנס לישראל למטרה כלשהי, כולל מעבר לאזור יהודה ושומרון."

18. יצוין כי בית המשפט הנכבד אישר את מדיניות המשיב כמה פעמים נוספות - ראו לדוגמא: בג"ץ 5829/09 מנצור ואח' נ' המפקד הצבאי (טרם פורסם, ניתן ביום 30.7.09); בג"ץ 4906/10 שריף נ' שר הביטחון, פדאור 10-25-317 (2010).

19. אם כן, כפי שאף אושר על ידי בית המשפט הנכבד לא אחת בעבר, המדיניות הנוכחית לעניין מעברם של פלסטינים מאיו"ש לרצועת עזה הינה כי המעבר מתאפשר במקרים הומניטאריים חריגים בלבד, בדגש על מקרים רפואיים דחופים, כאשר קשרי משפחה אינם מהווים טעם מספיק להתרת המעבר. ביקור קרוב משפחה החולה במחלה קשה עשוי להוות טעם הומניטרי מיוחד, אם הביקור נעשה בין קרובי משפחה בדרגה ראשונה ומחלתו של החולה היא מחלה קשה שיש בה סכנה לחייו או הדורשת אשפוז ממושך. כאמור לעיל, נציג מתאמת הבריאות במינהל האזרחי בחן את המסמכים הרפואיים שצורפו לבקשתם של העותרים, וחיווה דעתו כי עניינה של אחות העותרת אינו נופל בגדרי המקרים שבהם ניתן להתיר מעבר מאיו"ש לרצועת עזה בהתאם למדיניות הנוכחית.

מש/1 מסמך המפרט את המדיניות לאישור מעבר מאיו"ש לרצועת עזה מצורף ומסומן מש/1.

סיכום

21. המשיבים סבורים כי אין כל עילה או מקום להתערבות בהחלטתם שלא להתיר את מעברם של העותרים מאיו"ש לרצועת עזה, דרך שטח ישראל, לצורך ביקור חוזה של העותרת.

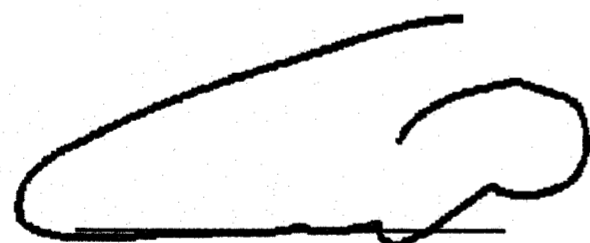
20. בעת הנוכחית, לאור המצב המדיני והמצב הבטחוני, המשך שליטת ארגון הטרור חמא"ס ברצועת עזה, ושאיפתם הבלתי פוסקת של ארגוני הטרור הפועלים ברצועת עזה להעתיק פעילותם גם לאיו"ש, המעבר בין האזורים מתאפשר רק במקרים הומניטאריים חריגים, בדגש על מקרים רפואיים דחופים, כאשר קשרי משפחה בלבד אינם מהווים טעם מספיק להתרת המעבר. בהתאם למדיניות זו, גם ביקור של קרוב משפחה חולה אינו מהווה טעם הומניטרי מספיק, אם לא נשקפת סכנה לחייו של קרוב המשפחה ומחלתו אינה מצריכה אשפוז ממושך. מדיניות זו נבחנה על ידי בית משפט נכבד זה, אשר בשורה של עתירות לא מצא מקום להתערב בה.

21. על כן, לאחר בחינת עניינם של העותרים הוחלט שלא להתיר את המעבר כאמור.

22. למותר לציין כי בקשות מעין אלה, כמו גם בקשות נוספות של העותרים, ככל שתהיינה, נבחנות באופן עדכני בהתאם למדיניות המשתנה. עומדת בפני העותרים האפשרות לצאת לחו"ל דרך גשר אלנבי, בהתאם לנהלים ולמדיניות באותה עת, כמקובל.

23. בנסיבות אלה, סבורים המשיבים כי לא נפל כל פגם בפעולתם, וכי דין העתירה להידחות, תוך חיוב העותרים בהוצאות.

היום, יום שני ד' אדר תשע"ב (27/02/2012)

יצחק ברט

סגן בפרקליטות המדינה